

ΝΕΑ ΕΣΤΙΑ

ΙΔΡΥΤΗΣ : ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ : ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ

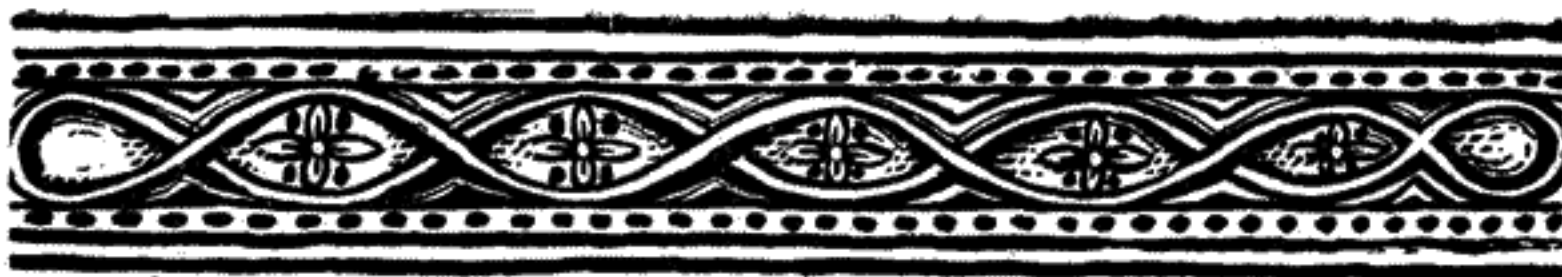
ΤΟΜΟΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ

ΙΟΥΛΙΟΣ — ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

1953

Ε.Σ. ΕΣΤΙΑ
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 1953

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΘΕΟΦΙΛΟΥ ΚΑΙ ΕΥΑΝΘΙΑΣ ΚΑΪΡΗ

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς ἑκατονταετηρίδος ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ μεγάλου συμπατριώτου μας Θεοφίλου Καΐρη, μοῦ ἔκαμε τὴν τιμὴν νὰ ζητήσῃ καὶ τὴν ἰδικὴν μοῦ συνεργασίαν εἰς τὴν προσπάθειάν της ὅπως ἀναδειχθῇ τὸ μέγα αὐτοῦ ἔργον εἰς μίαν εἰδικὴν ἀναμνηστικὴν ἔκδοσιν.

Ἄτυχῶς αἱ ἐπαγγελματικαὶ μοῦ ἀσχολίαι δὲν μοῦ ἐπιτρέπουν ν' ἀσχοληθῶ εἰς μίαν τοιαύτην ἐργασίαν, διὰ τὴν ὁποίαν ἄλλως τε ἄλλοι ἀρμοδιώτεροι ἐμοῦ ὑπάρχουν.

Ἐν τούτοις ἐπειδὴ νομίζω ὅτι τὸ πολυσχιδὲς ἔργον τοῦ Θεοφίλου Καΐρη, ὡς μεγάλου τοῦ Γένους διδασκάλου, ὡς ἀγωνιστοῦ τοῦ 1821, ὡς πρωταγωνιστοῦ κατὰ τὴν ἐπαναστατικὴν περίοδον τοῦ Ἔθνους, ὡς φιλοσόφου καὶ ὡς εἰσηγητοῦ τοῦ μονοθεϊστικοῦ συστήματός του, τῆς «Θεοσεβείας», δὲν ἔχει μέχρι τοῦδε ἐπαρκῶς μελετηθῆ, ἔκρινα ὅτι δὲν θὰ ἔπρεπε ν' ἀρνηθῶ νὰ θέσω εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Ἐπι-

τροπῆς τὸν ἀκόλουθον κατάλογον τῶν δημοσιευθέντων ἔργων αὐτοῦ.

Ὁ κατάλογος αὐτός, καταρτισθεὶς εἰς περίοδον ἀναγκαστικῆς ἐπαγγελματικῆς μου ἀργίας, εἶναι νομίζω πλήρης καὶ περιλαμβάνει, ὄχι μόνον τὰ δημοσιευθέντα ἔργα τοῦ Θεοφίλου Καΐρη, ἀλλὰ καὶ τὰς μέχρι τοῦδε δημοσιευθείσας ἐπιστολάς του, αἱ ὁποῖαι, ἀναφερόμεναι κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς τὴν ἐπαναστατικὴν περίοδον, εἶναι ἱστορικοῦ ἐνδιαφέροντος λόγῳ τοῦ ρόλου, τὸν ὁποῖον ἔπαιξεν κατ' αὐτὴν οὗτος.

Ἐν συνεχείᾳ παρατίθεται καὶ κατάλογος τῶν ὄσων ἐδημοσιεύθησαν ὑπὸ τῆς μεγάλης ἐπίσης τοῦ Θεοφίλου ἀδελφῆς Εὐανθίας.

Εἰς ἀμφοτέρους τοὺς καταλόγους περιλαμβάνονται ἀκριβῆ στοιχεῖα περὶ τοῦ ποῦ θ' ἀναζητηθοῦν τὰ δημοσιεύματα ταῦτα.

Θὰ εἶμαι εὐτυχῆς, ἐὰν ἡ δημοσίευσίς τῶν ὡς ἄνω καταλόγων, ὑποβοηθήσῃ εἰς περαιτέρω ἐρεύνας διὰ τὸ ἔργον τοῦ Ἀνδρίου φιλοσόφου καὶ τῆς ἀδελφῆς του.

Α'. ΘΕΟΦΙΛΟΥ Ν. ΚΑΪΡΗ

- Ἐπιστολὴ ἐκ Κυθωνιῶν πρὸς τὸν Κοραῆν τῆς 6 Αὐγούστου 1814. (Ἐν Β'. Ἀπανθίσματι ἐπιστολῶν Κοραῆ τοῦ Ἰ. Ρῶτα σελ. 148).
- Ἐπιστολὴ ἀχρονολόγητος ἐκ Κυθωνιῶν πρὸς τὸν Γρηγόριον Ροῖδην εἰς Ἀγγλίαν. (Ἐν περιοδικῷ «Ξενοφάνης» τόμ. Β'. (1905) σελ. 346).
- Ἐπιστολὴ ἐκ Κυθωνιῶν πρὸς τὸν Μητροπολίτην Ἀνδρου Διονύσιον τῆς 14 Μαρτίου 1820. (Ἐν ἐπιφυλλίδι τῆς ἑφημερίδος «Ἄνδρος» ἔτος Δ'. ἀριθ. 161 τῆς 28 Μαρτίου 1881).
- Ἡμερολόγιον τῆς ἐκστρατείας εἰς Ὀλυμπον (Μάρτιος - Ἀπρίλιος - Μάϊος 1822). Ἐδημοσιεύθη ὑπὸ Ἰ. Κ. Βογιατζίδου ἐκ τῶν ἐγγράφων τοῦ περιωθέντος ἀρχαίου τοῦ Θ. Καΐρη — Ἐν Νεοελληνικοῖς ἀνεκδότοις 1812 - 1831, σελ. 27 - 40. (Κατ' ἀνατύπωσιν ἐκ τοῦ Δελτίου τῆς Ἱστορικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς Ἑταιρείας τόμοι 7. (1909) καὶ 8 (1923).
- Ἐπιστολὴ πρὸς τὸν θεῖόν του Σωφρόνιον Καμπανάκη ἐκ Καστανίας τῆς 19 Μαρτίου 1822. (Ἐν Νεοελληνικοῖς ἀνεκδότοις Ἰ. Κ. Βογιατζίδου Α'. σελ. 38).
- Λόγος ἢ μᾶλλον προκήρυξις, πιθανῶς τοῦ Ἀπριλίου 1822, πρὸς τοὺς ἐν Ἑλλάδι μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς πατρίδος των καταφυγόντας εἰς τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου Κυθωνιάτας. (Ἐν Νεοελληνικοῖς ἀνεκδότοις Ἰ. Κ. Βογιατζίδου σελ. 40 - 41).
- Ἐπιστολὴ ἐκ Τριπόλεως τῆς 19 Ἰουνίου 1823 πρὸς τὸν «Εὐγενέστατον ἐπαρχον τῆς Ἀν-

- δρου κ. Κωνσταντίνου Ράδου» — (Ἐν «Ἑλληνικῇ Δημιουργίᾳ» ἔτος 5', τόμος 11ος, τῆς 15 Ἰουνίου 1953, τεύχος 129, σελ. 741 - 742).
- Ἐπιστολὴ πρὸς τὴν ἀδελφὴν τοῦ Εὐανθίου ἐκ Τριπολιτσᾶς τῆς 20 Ἰουνίου 1823. (Ἐν Νεοελληνικοῖς Ἀνεκδότοις Ἰ. Κ. Βογιατζίδου Β'. σελ. 12) καὶ ἐν «Εὐανθία Καίρη», Δ. Π. Πασχάλη, σ. 20 - 21.
- Ἐπιστολὴ πρὸς τὴν ἀδελφὴν τοῦ Εὐανθίου ἐκ Σαλαμίνος τῆς 6 Σεπτεμβρίου 1823. (Ἐν Νεοελληνικοῖς Ἀνεκδότοις Ἰ. Κ. Βογιατζίδου Α'. σελ. 41 καὶ ἐν «Εὐανθία Καίρη», Δ. Π. Πασχάλη, σ. 21 - 24.
- Ἐπιστολὴ ἐκ Σύρου τῆς 21 Ἰουλίου 1824 πρὸς τὸν τότε ἑπαρχὸν Ἄνδρου ἢ τὸν θεῖόν του Σ. Καμπανάκη. (Ἐδημοσιεύθη ὑπὸ τοῦ Εὐσταθίου Ἀθανασιάδου ἐν περιοδικῷ «Ἐστία» τόμ. 11ος, (1881) σελ. 318).
- Ἐπιστολὴ πρὸς τὴν ἀδελφὴν τοῦ Εὐανθίου ἐκ Ναυπλίου τῆς 13 Ὀκτωβρίου 1824 (Ἐν Νεοελληνικοῖς Ἀνεκδότοις Ἰ. Κ. Βογιατζίδου Β'. σελ. 20-1) καὶ ἐν «Εὐανθία Καίρη» Δ. Π. Πασχάλη, σ. 24 - 25.
- Ἐπιστολὴ ἐκ Ναυπλίου τῆς 20 Ὀκτωβρίου 1824 πρὸς τὸν Μητροπολίτην Ἄνδρου Διονύσιον. (Ἐν ἔφημερίδι «Ἄνδρος», ἔτος Δ'. ἀριθ. 162 τῆς 3 Ἀπριλίου 1881).
- Ἐπιστολὴ ἐκ Ναυπλίου τῆς 30 Δεκεμβρίου 1824 πρὸς τὸν Μητροπολίτην Ἄνδρου Διονύσιον. (Ἐν ἔφημερίδι «Ἄνδρος», ἔτος Δ'. ἀριθ. 163 τῆς 8 Ἀπριλίου 1881).
- Ἐπιστολὴ ἐκ Σύρου τῆς 21 Ἀπριλίου 1825 πρὸς τὸν Μητροπολίτην Ἄνδρου Διονύσιον. (Ἐν ἔφημερίδι «Ἄνδρος», ἔτος Δ'. ἀριθ. 164 τῆς 21 Ἀπριλίου 1881).
- Ἐπιστολὴ ἐκ Σύρου τῆς 15 Μαΐου 1825 πρὸς τὸν μητροπολίτην Ἄνδρου Διονύσιον. (Ἐν ἔφημερίδι «Ἄνδρος» ἔτος Δ'. ἀριθ. 165 τῆς 28 Ἀπριλίου 1881).
- Ἀναφορὰ ἐκ Ναυπλίου τῆς 19 Αὐγούστου 1825 πρὸς τὸ Σεβαστὸν Ὑπουργεῖον Θεσσαλίας. (Ἐδημοσιεύθη ὑπὸ τοῦ Πρωθυερέως Νικ. Π. Παπαδοπούλου ἐν ἔφημερίδι «Ἀναγέννησις τῆς Τήνου» ἀριθ. 243 τῆς 23 Δεκεμβρίου 1945).
- Ἐπιστολὴ ἐκ Ναυπλίου πρὸς τὸν ἀδελφόν του Δημήτριον τῆς 7 Δεκεμβρίου 1825. (Ἐν «Νεοελληνικοῖς Ἀνεκδότοις» τοῦ κ. Ἰ. Κ. Βογιατζίδου Β'. σελ. 33).
- Προσφώνησις πρὸς τὸν Κυβερνήτην τῆς Ἑλλάδος Ἰωάννην Καποδίστριαν κατὰ τὴν ἀφίξιν τοῦ δευτέρου εἰς Αἴγινα τὴν 11 Ἰανουαρίου 1828. Ἡ μνημειώδης αὕτη προσφώνησις ἐδημοσιεύθη ἐν «Γενικῇ Ἐφημερίδι τῆς Ἑλλάδος», ἔτος 1' ἀριθ. 7 καὶ 8 τῆς 28 Ἰανουαρίου καὶ 1 Φεβρουαρίου 1828 σελ. 31 - 32 καὶ 35 - 36. Ἀνεδημοσιεύθη ἐκείθεν ἐν περιοδικῷ «Θεατῆς» ἔτος 1837 τεύχος 18, ἐν περιοδικῷ «Μέλισσα τοῦ Βοσπόρου», τόμ. Β' (1842) ἀριθ. 2 σελ. 33 - 43, ἐν «Συντόμοις ἀπομνημονεύμασι τῆς ἱστορίας τῆς ἀναγεννηθείσης Ἑλλάδος ἀπὸ τοῦ 1821 - 1831» τοῦ Κ. Μαργαρίτου σελ. 142 - 151, ἐν «Βίοις Παραλλήλοις» τοῦ Α. Ν. Γούδα, τόμ. Β' σελ. 175-182, ἐν «Ἐθνικῷ Ἡμερολογίῳ» τοῦ Μαρίνου Π. Βραττοῦ τοῦ 1871, σελ. 497 - 506, ἐν Περιοδικῷ «Βύρων» τοῦ 1879, φυλλάδιον ΙΑ', ἐν Τρύφωνος Εὐαγγελίδου «Ἱστορία τοῦ Ἰωάννου Καποδιστρίου», σελ. 123 - 132, ἐν Ἀνδριακῷ Ἡμερολογίῳ τοῦ 1925 σελ. 13 - 15 καὶ ἀλλαχοῦ. Ὁ Μιχ. Σχινᾶς ἀναδημοσιεύων εἰς τὸ περιοδικόν του «Θεατῆς» τὸ καίμενον τῆς προσφωνήσεως προτάσσει αὐτοῦ τὰ ἐξῆς: «Δέκα παρ' ὀλίγον ἔτη παρήλθον ἀφ' ὅτου ἐξεφωνήθη ὁ προκείμενος λόγος καὶ μένει εἰσέτι ἑναυλος εἰς τὰς ἀκοὰς τῶν Ἑλλήνων ὡς χθές ἢ σήμερον ἀκουσθεῖς καὶ διὰ παντός θέλει μείνει ὡς κύριος ἱστορικὴ καὶ ῥητορικὴ, ὡς πράξις παμπόθητος καὶ μουσικωτάτη... ὦ Ἄνδρος, ὦ νῆσος Ἰσρά. Χαῖρε καὶ ἐνδίκως καυχῶ ὅτι τὸν Θεοφίλον Καίρη ἐγέννησες, ὄνομα καὶ πράγμα ἀειθαλές».
- Ἐπιστολὴ ἐκ Θήρας τῆς 12 Ἰουλίου 1828 πρὸς τὴν ἀδελφὴν τοῦ Εὐανθίου. (Ἐν περιοδικῷ «Ραδάμανθυς», ἔτος Α'. (1916), ἀρ. 10 καὶ ἐν «Ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» τοῦ Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου, σελ. 241).
- «Σύστασις Ἐκπαιδευτηρίου ἐν Ἄνδρῳ διὰ τὰ ὄρφανὰ, τῶν ὁποίων οἱ γονεῖς ὑπέκνησαν ἐν τῷ κατὰ τῶν Τούρκων πολέμῳ». Ἀποτελεῖ ἔκκλησιν τοῦ Θ. Καίρη πρὸς συλλογὴν ἐράνων διὰ τὴν ἰδρυσιν ἐν Ἄνδρῳ τοῦ ὀρφανοτροφείου του. Ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν «Journal de la société de la morale chretienne», Paris, τ. II, No I, σελ. 60 - 4. Ἡ ἔκκλησις ἀρχίζει μὲ τὴν

- εὐαγγελικὴν ρῆσιν: «Ἄμην, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων ἐμοὶ ἐποιήσατε. (Ματθ. 54-40). Τὴν ἐκκλησίαν ὑπογράφη «Θεόφιλος Καΐρης (Ἰερῶς καὶ καθηγητῆς τοῦ Ὁρφανοτροφείου Ἄνδρου». Ἀντίτυπον τῆς ἐκκλήσεως ὑπάρχει εἰς τὴν Καΐρειον Βιβλιοθήκην Ἄνδρου (Θεολ. 173), μετὰφρασις δὲ αὐτῆς ἐξεδόθη ὑπὸ Ἐμμ. Καρπαθίου ἐν περιοδικῷ «Ἐκκλησία» τόμ. 10 (1936) ἀριθ. 43 καὶ 44, σελ. 339-40 καὶ 350-2, ἀναδημοσιευθεῖσα ἐν ἐφημερίδι «Ἀνδριώτης», ἔτος ΙΑ' ἀριθ. 484 τῆς 17 Δεκεμβρίου 1936.
- Ἐκκλησις ὑπὲρ τοῦ ἐν Ἄνδρῳ ὀρφανικοῦ καταστήματος καὶ τοῦ μετ' αὐτοῦ ἠνωμένου Γυμνασίου. Ἐν Βραΐλα αὐλῆ (1833) Ἀγούστου 30. (Ἐδημοσιεύθη ἐν «Φωνῇ τῆς Ἄνδρου» ἔτος Ε' ἀριθ. 177 τῆς 26 Ἰουνίου 1909).
- Εὐχαριστήριος ἐπιστολὴ τοῦ Καΐρη πρὸς τοὺς φιλανθρώπους τῶν ὀρφανῶν προστάτας, τοὺς ἐν Λονδίῳ, ἐν Δ. Π. Πασχάλη, «Θεόφιλος Καΐρης», σελ. 59-61.
- Ἐκκλησις ὑπὲρ τοῦ ἐν Ἄνδρῳ ὀρφανικοῦ καταστήματος, ἀπευθνωμένη «πρὸς τοὺς ἐν Αὐστρία δμογενεῖς» καὶ ἐκδοθεῖσα ἐν Βιέννῃ τὴν 8 Φεβρουαρίου 1838 μετ' ὑπογραφῆν «Θεόφιλος Καΐρης διδάσκαλος τῶν ἐπιστημῶν καὶ ἐπιστάτης τοῦ Ὁρφανοτροφείου». Ἡ ἐκκλησις ἀνεδημοσιεύθη ἐν ἐφημερίδι «Ἀνδριώτης» ἔτος Ε' ἀριθ. 203 τῆς 11 Ὀκτωβρίου 1930.
- Κατάλογοι συνδρομῆς ὑπὲρ τοῦ ἐν Ἄνδρῳ Ὁρφανοτροφείου ἀπὸ τοῦ 1831 μέχρι τοῦ 1835. Ἐν Ἐρμουπόλει ἐκ τῆς τυπογραφίας Κ. Δημάδου καὶ Γ. Μελισταγοῦς, 1835, κατὰ μῆνα Μάϊον σχ. 8ον, σελ. 28. Εἰς τὸ τέλος τῶν καταλόγων φέρεται ἡ ὑπογραφή τοῦ Θ. Καΐρη. Τοῦ φυλλαδίου ὑπάρχουν ἀντίτυπα εἰς τὴν Καΐρειον Βιβλιοθήκην Ἄνδρου (φιλοσ. 62γ) καὶ εἰς τὴν Γεννάδειον Βιβλιοθήκην (Per. 518).
- Ἐπιστολὴ πρὸς τὸν Βασιλέα Ὀθῶνα ὑπὸ ἡμερομηνίαν 25 Ἰουνίου 1835, δι' ἧς ὁ Θ. Καΐρης ἀπεποιεῖτο τὸ ἀπονεμηθῆν εἰς αὐτὸν παράσημον τοῦ Χρυσοῦ Σταυροῦ τοῦ Σωτήρος. (Ἐν «Βίοις Παραλλήλοις» τοῦ Α. Γούδα, τόμ. Β', ἐν περιοδικῷ «Ἔστια», ἔτος Β' τόμος Γ' (1877), σελ. 206 καὶ ἐν Δ. Π. Πασχάλη, «Θεόφιλος Καΐρης», σελ. 57-58).
- Ἐπιστολὴ ἐκ Σύρου πρὸς Γεώργιον Π. Λασκαρίδην, ὑπὸ ἡμερομηνίαν 2 Ἰουνίου 1839. (Ἐν περιοδικῷ «Νέα Ζωή» τεύχος Β' τοῦ Ἰουλίου 1933).
- Ὀμιλία ἐκφωνηθεῖσα ὑπὸ Θεοφίλου Καΐρη ἐν τῷ Ὁρφανοτροφείῳ Ἄνδρου κατὰ τὸ τέλος τῆς σειρᾶς τῶν ὑπ' αὐτοῦ διδασκομένων μαθημάτων (τὴν 22 Μαρτίου 1839). (Ἐν Ἐρμουπόλει ἐκ τῆς τυπογραφίας ὁ «Ἀνεξάρτητος» τοῦ Παντελεῆ Κ. Παντελεῆ, 1839, σχ. 8ον, σ. 20).
- Μέρος τῆς ἐκφωνηθείσης ὀμιλίας ὑπὸ Θεοφίλου Καΐρη εἰς τὸ Ἄνδρῳ Ὁρφανοτροφεῖον κατὰ τὸ τέλος τῆς σειρᾶς τῶν ὑπ' αὐτοῦ διδασκομένων μαθημάτων. (Ἐν Ἐρμουπόλει ἐκ τῆς τυπογραφίας Γ. Μελισταγοῦς, 1839, σχ. 8ον, σελ. 28). Προτάσσεται πρόλογος «πρὸς τοὺς εὐμενεῖς ἀναγνώσττας» ὑπογραφόμενος «ὑπὸ τινων φίλων καὶ ἀκροχτῶν τοῦ Θεοφίλου». Εἰς τὸ τέλος δὲ παρατίθεται «κατάλογος μαθημάτων ὅσα παρεδόθησαν εἰς τὴν μικρὰν τάξιν καθ' ὅλην τὴν τριετίαν». Ἀντίτυπα ὑπάρχουν εἰς τὴν Καΐρειον Βιβλιοθήκην Ἄνδρου (Φιλοσοφ. 62δ) καὶ εἰς τὴν Βιβλιοθήκην τῆς Ἑταιρείας Βυζαντινῶν Σπουδῶν.
- Ἐπιστολὴ ἐξ Ἄνδρου πρὸς τὸν Ἐπίσκοπον Σελασίας εἰς ἀπάντησιν ἐπιστολῆς αὐτοῦ, ζητήσαντος νὰ πληροφορηθῆ παρα τοῦ ἰδίου, ἂν ἀληθεύουν τὰ διαδιδόμενα περὶ ἀπομακρυνσεῶς ταυ ἐκ τῆς Χριστιανικῆς Θρησκείας. (Ἐν Ἐφημερίδι «Ἀθηνα» ἔτος Η', ἀριθ. 664 τῆς 28 Ὀκτωβρίου 1839 καὶ ἐν Δ. Π. Πασχάλη, «Θεόφιλος Καΐρης», σ. 111-113).
- Ἀπάντησις τοῦ Θ. Καΐρη ἐξ Ἄνδρου ὑπὸ ἡμερομηνίαν 7 Ἀγούστου 1839 εἰς τὸ ἀπὸ 10 Ἰουλίου 1839 ἔγγραφον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, δι' οὗ ἐκαλεῖτο νὰ στείλῃ ὁμολογίαν πίστεως. (Ἐν Ἐφημερίδι «Ἀθηνα», ἔτος Η', ἀρ. 668 τῆς 11 Νοεμβρίου 1839, ὁπόθεν ἀνεδημοσιεύθη εἰς τὰ «Καΐρεια» (ἐν ἐφημερίδι «Αἰών», ἔτος 2ον, ἀρ. 110-111 τὴν 12 Νοεμβρίου 1839), καὶ ἀλλαχοῦ.
- Δευτέρα ἀπάντησις τοῦ Θεοφίλου Καΐρη ἐξ Ἄνδρου ὑπὸ ἡμερομηνίαν 14 Σεπτεμβρίου 1839 εἰς τὴν ἀπὸ 25 Ἀγούστου 1839 δευτέραν πρόσκλησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ὅπως ἀποστείλῃ σαφῆ ὁμολογίαν πίστεως. (Ἐν ἐφημερίδι «Ἀθηνα» ἔτος ΙΗ', ἀριθ. 669 τῆς 15 Νοεμβρίου 1839 ὁπόθεν ἀνεδημοσιεύθη εἰς τὰ «Καΐρεια», ἐν ἐφημερίδι «Αἰών», ἔτος Β' ἀριθ. 110-111 τὴν 12 Νοεμβρίου 1839) καὶ ἀλλαχοῦ.
- Δόγος Θ. Καΐρη ἐν Ἄνδρῳ τῆ 2 Ὀκτωβρίου 1839. (Ἐκ τῆς τυπογραφίας Ἀγγέλου Ἀγγελίδου σχ. 12 σελ. 11). Ἀντίτυπον εὗρίσκατο εἰς τὴν Βιβλιοθήκην Γ. Ἀναγνωστοπούλου.
- Ὀμιλία κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐνάργεως τῶν μαθημάτων (2 Ὀκτωβρίου 1839 ὥρα 9 π. μ.)

- ἐν τῷ ἐν Ἄνδρῳ Ὁρφανοτροφείῳ, (ἐκ χειρογράφου τοῦ Σκιαθίτου Ἀργυροῦ Μπούρα, μαθητοῦ τοῦ Καίρη). Ἐξεδόθη ὑπὸ Ἰωάννου Ν. Φραγκοῦλη ἐν περιοδικῷ «Θεολογία» τόμ. ΙΒ' (1934) σελ. 270-4.
- Ἐπιστολὴ πρὸς τὸν Βασιλέα ἐκ Θήρας, κατὰ τὴν μονὴν τοῦ Προφήτου Ἑλίου, τῆς 29 Μαΐου 1840. Ἐδημοσιεύθη ἐν «Θεοφίλῳ Καίρη» τοῦ Δ. Π. Πασχάλη σ. 148-9.
- Ἐπιστολὴ πρὸς Γεώργιον Π. Λασκαρίδην ἐκ Θήρας — Κατὰ τὴν Μονὴν τοῦ Προφήτου Ἑλίου, τῆς 23 Σεπτεμβρίου 1841, φέρουσα τὴν ὑπογραφήν «ὁ δέσμιος φίλος σου Θ.» Ἐδημοσιεύθη ἐν περιοδικῷ «Νέα Ζωή» τεύχος Β' τοῦ Ἰουλίου 1933.
- Ἐπιστολὴ ἐκ Λονδίνου τῆς 8 Ἀπριλίου 1843 «πρὸς τὴν ἐν Μαγχεστρία Ἀδελφότητα τῶν Θεοσεβῶν» — Ἐδημοσιεύθη ἐν περιοδικῷ «Νέα Ζωή», τεύχος Γ' τοῦ Σεπτεμβρίου 1933.
- Ἐπιστολὴ ἐκ Λονδίνου τῆς 18 Ἰουλίου 1843 πρὸς τὸν Γεώργιον Π. Λασκαρίδην — Ἐδημοσιεύθη ἐν περιοδικῷ «Νέα Ζωή» τεύχος Γ' τοῦ Σεπτεμβρίου 1933.
- Ἐπιστολὴ ἐκ Μασσαλίας τῆς 15 Νοεμβρίου 1843 πρὸς τὸν Γεώργιον Π. Λασκαρίδην.. — Ἐδημοσιεύθη ἐν περιοδικῷ «Νέα Ζωή» τεύχος Γ' τοῦ Σεπτεμβρίου 1933.
- Ἐπιστολὴ ἐξ Ἄνδρου πρὸς τὸν Γεώργ. Π. Λασκαρίδην τῆς 27 Σεπτεμβρίου 1844. — Ἐδημοσιεύθη ἐν περιοδικῷ «Νέα Ζωή», τεύχος Β' τοῦ Ἰουνίου 1933.
- Ἐπιστολὴ ἐξ Ἄνδρου τῆς 23 Φεβρουαρίου 1846 πρὸς τὸν Γεώργιον Π. Λασκαρίδην. — Ἐδημοσιεύθη ἐν περιοδικῷ «Νέα Ζωή» τεύχος Β' τοῦ Ἰουλίου 1933.
- Ἐπιστολὴ ἐξ Ἄνδρου τῆς 27 Μαρτίου 1848 πρὸς τὸν ἀνεψιὸν του Νικόλαον Δαπόντε — Ἐδημοσιεύθη ἐν ἐφημερίδι «Φωνὴ τῆς Ἄνδρου», ἔτος Γ' ἀριθ. 290 τῆς 1 Ἰανουαρίου 1897.
- Λύσις τοῦ δυσνοήτου πλατωνικοῦ προβλήματος τοῦ ἐν τῷ ὀγδόῳ διαλόγῳ τῶν Πολιτικῶν «ἔστι δὴ θεῖον μὲν γεννητῶν περίοδος κλπ». ἐν ἐφημερίδι «Ἀθηναῖς», ἔτος ΙΣΤ' ἀριθ. 1419 τῆς 5 Ἰανουαρίου 1847. (Ἡ λύσις περιλαμβάνεται εἰς διατριβὴν τοῦ Δ. Καραγιαννάκη, δημοσιευθεῖσαν ἀρχικῶς ἐν τῇ ἐφημερίδι «Ἀμάλθεια» τῆς Σμύρνης καὶ ἐκεῖθεν ἀναδημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ ὡς ἄνω φύλλον τῆς «Ἀθηναῖς». Ἡ δημοσίευσίς τῆς διατριβῆς ταύτης προεκλήθη ἀπὸ δημοσιευθεῖσαν εἰς τὴν «Ἀμάλθειαν» (φύλ. 431) καὶ ἀναδημοσιευθεῖσαν ἐπίσης ὑπὸ τῆς «Ἀθηναῖς» (ἔτος ΙΣΤ'. ἀριθ. 1415 τῆς 22 Μαΐου 1847) διατριβὴν τοῦ Ἑλίου Τανταλίδου ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Ἡ λύσις τοῦ πλατωνικοῦ προβλήματος ὑπὸ Στεφάνου Καραθεοδωρῆ». Εἰς τὴν διατριβὴν τοῦ Δ. Καραγιαννάκη περιλαμβάνει ὁλόκληρον τὸ κείμενον τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Θεοφίλου Καίρη ἐξ Ἄνδρου τῶν ἀρχῶν Ἰανουαρίου 1847, εἰς ἀπάντησιν φίλου του ἐν Κωνσταντινουπόλει, ζητήσαντος ἐξηγήσιν τοῦ Πλατωνικοῦ τούτου χωρίου. Ὁ Καίρης καταλήγει εἰς τὴν ἐπιστολὴν μὲ τὴν παράκλησιν πρὸς τὸν φίλον του νὰ μὴ δημοσιεύσῃ τὴν λύσιν «διότι ἴσως εἶναι δυνατόν νὰ γίνῃ ἀπλουστερά». Ἐν τούτοις ὁ διατριβογράφος δὲν συνεμορφώθη πρὸς τὴν παράκλησιν τοῦ Καίρη καὶ προσθέτει, ὅτι θέλει δημοσιεύσει ὅ,τι ἀπλούστερον ἤθελεν ἀναφανῆ καὶ ὅ,τι ἤθελε συντείνει πρὸς ἀνάπτυξιν τῶν ἀνωτέρω «χρείας τυχούσης». Καὶ καταλήγει: «Ὅτε τὸν κ. Καραθεοδωρῆν δύναται νὰ λανθάνῃ ἢ ἀλήθεια τῶν λεγομένων, ὅτε ὁ κ. Τανταλίδης δύναται νὰ ἀρνηθῇ τὴν ἀρμοδιότητά τοῦ Καίρη»).
- Γνωστικὴ ἢ τῶν τοῦ ἀνθρώπου γνώσεων σύντομος ἔκθεσις ὑπὸ Θεοφίλου Καίρη — Ἐπιστολὴ Σ. Γλαυκωπίδου — ἐν Ἀθήναις 1849 — Ἐκ τοῦ τυπογραφείου Ἐμμ. Ἀντωνιάδου σ. 80ν σελ. 8+91 — Ἐπὶ τοῦ ἐξωφύλλου φέρονται εἰς τὸ κέντρον ἐντὸς ἀκτινωτῆς ἐλλείψεως αἱ λέξεις «Θεὸν Σέβου». (Ἀντίτυπα ὁπάρχουν εἰς τὴν Καίρειον Βιβλιοθήκην Ἄνδρου (Φιλοσοφ. 62α) καὶ τὴν Βιβλιοθήκην Χαριτάκη)
- Στοιχεῖα Φιλοσοφίας ἢ τῶν περὶ τὰ ὄντα γενικώτερον θεωρουμένων τὰ στοιχειωδέστερα — Εἰσαγωγὴ ὑπὸ Θεοφίλου Καίρη — Ἐπιστολὴ Σ. Γλαυκωπίδου ἐν Ἀθήναις 1851 — Τύποις Δ. Εἰρηνίδου καὶ Συνατροφίας σ. 80ν σελ. ΙΣΤ' + 128 — Ἐπὶ τοῦ ἐξωφύλλου φέρονται εἰς τὸ κέντρον ἐντὸς ἀκτινωτῆς ἐλλείψεως αἱ λέξεις «Θεὸν Σέβου». Ἀντίτυπα τῶν Στοιχείων Φιλοσοφίας εὕρισκονται εἰς τὴν Ἑθνικὴν Βιβλιοθήκην (ΦΑΣ IIIα), Γεννάδιον Βιβλιοθήκην THEOL 1863) καὶ τὴν Δημοσίαν Βιβλιοθήκην Κερκύρας. Βιβλιοκρισίαν εἰς τὴν Γνωστικὴν καὶ εἰς τὰ «Στοιχεῖα Φιλοσοφίας» ἐδημοσίευσεν ὁ Παῦλος Καλλιγᾶς ἐν περιοδικῷ «Πανδώρα» τόμ. Β' (1851 σελ. 629-32).
- «Ἀπάντησις εἰς τὴν ὑπὸ Π. Καλλιγᾶ ἐπίκρισιν τῆς Γνωστικῆς καὶ τῆς εἰς τὰ στοιχεῖα Φιλοσοφίας εἰσαγωγῆς τοῦ Θεοφίλου Καίρη» — Ἐδημοσιεύθη ἐν φυλλαδίῳ ἐκ 15 σελίδων ὑπὸ τοῦ Σ. Γλαυκωπίδου (15 Μαΐου 1851). Ἡ ἀπάντησις ὀφειλομένη προφανῶς εἰς τὸν ἴδιον τὸν Θ.

Καίρη περιλαμβάνεται εἰς ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς μετὰ τὴν ὑπογραφήν «ὁ φίλος σου» δημοσιευόμενον ἐν συνεχείᾳ πρὸς τὸν πρόλογον τοῦ Σ. Γλαυκωπίδου.

Ἐπίσης ὁ Ν. Βάμβας ἐδημοσίευσε ἐν τῇ ἐφημερίδι «Αἰὼν» δύο διατριβάς, τὴν πρώτην ὑπὸ τὸν τίτλον «Καὶ πάλιν περὶ Καίρου» (ἀριθ. φύλλου 1158 ἔτος 1851) καὶ τὴν δευτέραν ὑπὸ τὸν τίτλον «Σύντομοι τινὲς παρατηρήσεις εἰς τὸ ψυχολογικὸν μέρος τῆς εἰσαγωγῆς τῶν στοιχείων τῆς Φιλοσοφίας τοῦ κ. Θεοφίλου Καίρου (φύλλα 1163, 1164 ἔτος 1851). Καὶ εἰς τὰς ἐπικρίσεις ταύτας τοῦ Ν. Βάμβα ἐξεδόθη τὴν 15 Ἰουλίου 1851 μετὰ τὴν ὑπογραφήν Δ. Ν. εἰς φυλλάδιον ἐκ σελίδων 32 (σχ. 8ον) ἀπάντησις διηρημένη εἰς δύο μέρη ὑπὸ τὰς ἐπιγραφάς: «Συντομωτάτη ἀπάντησις εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ Ν. Βάμβα κατὰ τοῦ Θ. Καίρη ἐκδοθέντα: Καὶ πρῶτον εἰς τὴν κατὰ τοῦ Θ. Καίρη διατριβὴν αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ «Αἰῶνι» ἀρ. 1158 καταχωρηθεῖσαν». «Δεύτερον συντομωτάτη ἀπάντησις εἰς τὰς συντόμους παρατηρήσεις τοῦ κ. Βάμβα τὰς εἰς τὸ Ψυχολογικὸν μέρος τῆς εἰσαγωγῆς τῶν στοιχείων τῆς Φιλοσοφίας τοῦ Θ. Καίρη «Αἰὼν» ἀριθ. 1163-1164».

— *Ἐπιτομὴ τῆς Θεοσεβικῆς Διδασκαλίας καὶ Ἠθικῆς — ἐν Λονδίῳ νβ (=1852) —* Ἐκ τοῦ τυπογραφείου Γιλβέρτου καὶ Ροβιγκτῶνος, κειμένου κατὰ τὴν πλατεῖαν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου — Εἰς τὸ ἐξώφυλλον ἐντὸς ἀκτινωτῆς ἐλλείψεως αἱ λέξεις «Θεὸν Σέβου» σχ. 16ον σελ. 122. Εἰς τὸ τέλος προστίθεται μετὰ ἰδιαιτέραν σελιδοποίησιν ἡ «Διαγωγὴ Θεοσεβοῦς» σελ. 12. Τὸ ὅλον ἔργον εἰς Δωρικὴν γλῶσσαν.

— *Θεοσεβῶν προσευχαὶ καὶ ἱερὰ ἄσματα (εἰς δωρικὴν γλῶσσαν) — Ἐν Λονδίῳ νβ (=1852).* Ἐκ τοῦ τυπογραφείου Βερθειμέρου καὶ Σιντροφίας κειμένου κατὰ τὴν ὁδὸν **Circus Plage — Finsbury Circus** — Εἰς τὸ ἐξώφυλλον ἐντὸς ἀκτινωτῆς ἐλλείψεως αἱ λέξεις «Θεὸν σέβου» σχ. 16ον, σελ. 90. Εἰς τὸ αὐτὸ βιβλίον καὶ ἐν συνεχείᾳ ἀλλὰ μετὰ ἰδιαιτέραν σελιδοποίησιν «Θεοσεβικαὶ γνώσεις καὶ ὑποθήκαι ἢ Θεοσεβικὰ ἀναγνώσματα, ὧν ἀνά δύο ἢ τρία ταῖς περιστάσεσι καταλλήλως κατὰ πᾶσαν ἱεράν ἐντευξίν ἢ τελετὴν ὁ ἀναγνώστης ἢ ὁ ἀντ' αὐτοῦ ἀντικαθιστάμενος ἀναγινώσκων ἀναπτύσσει σελ. 50 — Ἀκολουθοῦν ἐπίσης ἄνευ ἀριθμήσεως τέσσαρες σελίδες ὑπὸ τὰς ἐπιγραφάς «Θάνατος», «Κρίσις», «Κόλασις», «Αἰώνιος μακαριότης». Τοῦ βιβλίου τούτου ὑπάρχει καὶ νεωτέρα ἐκδοσις εἰς σχ. 12ον μικρὸν ἐκ σελ. 50, οὗ ἀντίτυπον εὑρίσκειται εἰς τὴν Γεννάδειον Βιβλιοθήκην (THEOL. 1859).

— *Ἡ ἀπολογία τοῦ ἐνώπιον τῶν ἐν Σύρῳ πλημμελειοδικῶν.* — Εἰς τὰς συγχρόνους ἐφημερίδας τῆς Σύρου καὶ ἐν «Θεοφίλῳ Καίρη» Δ. Π. Πασχάλη σ. 184-186.

— *Ἡ διαθήκη τοῦ Θεοφίλου Καίρη ὑπὸ ἡμερομηνίαν 7 Σεπτεμβρίου 1851 δημοσιευθεῖσα ἐνώπιον τῶν ἐν Σύρῳ Πρωτοδικῶν τὴν 3 Φεβρουαρίου 1853.* — Ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν Ἐφημερίδα «Ἐνωσις» τῆς Ἑρμουπόλεως, ἔτος ΙΓ'. ἀριθ. 88 τῆς 13 Φεβρουαρίου 1853 εἰς τὴν ἐφημερίδα «Ἄργος» τοῦ Ἄργους ἔτος Α'. ἀριθ. ΙΙ τῆς 17 Αὐγούστου 1885, καὶ ἐν «Θεοφίλῳ Καίρη» Δ. Π. Πασχάλη, σελ. 173-177.

— *Σύντομος ἐκθεσις τῶν περὶ ἀθανασίας τῆς ψυχῆς κυριωτέρων ἐπιχειρημάτων.* Τῆς ἐκθέσεως προτάσσεται ἐπιστολὴ «πρὸς φιλόφρονον τῶν ὀρφανῶν προστάτην» τοῦ Θεοφίλου Καίρη, ἀνευρεθεῖσα εἰς τὰ θυλάκια αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ του. Τὴν ἐκθεσιν καὶ τὴν ἐπιστολὴν ἐδημοσίευσε εἰς τὸ περιοδικὸν «Ἔστις», (τόμος Σ', (1878) ἀριθ. 138, σελ. 530-3) μαθητῆς του, ὁ Δ.(εωνίδης) Κ. Μ(πίστης), «διὰ τὴν ἀναλύσιν — ὅπως γράφη — τὰς περὶ ἀθανασίας τοῦ Καίρη πεπλανημένας ἀντιλήψεις». Ἡ ἐκθεσις ἀνεδημοσιεύθη ὑπὸ τοῦ Παρθενίου Πολλάκη ἐν «Ἐβδομηκονταπενταετηρίδι τῆς Ῥιζαρείου Σχολῆς σελ. 530-3.

Ὡς νόθα μᾶλλον καὶ μὴ γραφέντα ὑπὸ τοῦ ἰδίου θεωροῦνται δύο ἀποδιδόμενα εἰς τὸν Θ. Καίρη ἔργα:

1) *Ἱερὰ καὶ ἀσφαλὴς ὁδοσοφία Χριστιανοῦ, ἣν εἰς τὴν Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας ὀφέλειαν ἀνέδειξε Θεόφιλος — 1832.* — Δὲν σημειώνεται τόπος ἐκδόσεως τὸ βιβλίον εἶναι σπανιώτατον.

2) *Κοσμοσοφία ἢ τὸ καθολικὸν ἀλληλέγγυον* — Ἐν Βρυξέλλαις 1856, σχ. 8ον, σελ. 401. Τὸν πρόλογον ὑπογράφουν οἱ Γ. Π. Ι. Πηλιουσίτης καὶ Κ. Π. Φερτεκλῆς φωνε. Ἀντίτυπα τοῦ ἐπίσης σπανίου τούτου βιβλίου εὑρίσκονται ἐν τῇ Ἐθνικῇ Βιβλιοθήκῃ (ΦΑΣ 1716) καὶ Γενναδίῳ Βιβλιοθήκῃ. (THEOL 1867).

Ἐκ σημειώσεων μαθητῶν τοῦ Καίρη ἀπὸ τὴν διδασκαλίαν του ἔχουν δημοσιευθῆ:

— *Περίληψις περὶ ὑπάρξεως Θεοῦ κατὰ τὸν ἀείμνηστον Θεόφιλον Καίρη ἐκ σημειώσεων μαθητοῦ του* — Ἐδημοσιεύθη ἐν ἐφημερίδι «Ἄνδρος» ἔτος ΙΑ'. ἀριθ. 452, 453 καὶ 454 τῆς 29 Ἰανουαρίου, 10 καὶ 26 Φεβρουαρίου 1888. Ἡ δημοσίευσίς τῆς περιλήψεως ταύτης δὲν συνεπληρώθη προφανῶς τῇ ἐπεμβάσει τοῦ τότε Μητροπολίτου Ἄνδρου Μητροφάνους.

— «**Πολιτικά σημειώσεις — Περί αντιπολιτεύσεως — κομμάτων — πατριῶν — πολιτικῶν συστημάτων**» — Ἐγράφησαν ἐπὶ τῆ βάσει τῶν διδασκαλιῶν τοῦ Θ. Καΐρη, πιθανώτατα θεωρηθεῖσαι ὑπὸ τοῦ ἴδιου καὶ διατηρηθεῖσαι ἐν χειρογράφῳ παρὰ τοῖς ἀπογόνοις μαθητοῦ του — Ἐδημοσιεύθησαν ὑπὸ Ἰωάννου Ἀνδρ. Σακαλῆ, ἐν ἐφημερίδι «Ἀνδριώτης», ἔτος I ἀριθ. 470 τῆς 25 Ἰουλίου 1936.

— «**Προσευχαὶ Θεοσεβῶν — Θεοσέβεια — Δόγματα Θεοσεβῶν**» — Ἀποσπάσματα ἐκ χειρογράφων μαθητοῦ τοῦ Καΐρη, τὰ ὁποῖα διασωθέντα παρὰ τοῖς ἀπογόνοις αὐτοῦ ἐδημοσιεύθησαν ἐν ἐφημερίδι «Ἀνδριώτης», ἔτος ΙΑ' ἀριθ. 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 499, 500, 501, 503, καὶ 504 τῆς 6, 13, 20, 20, 27 Φεβρουαρίου, 6, 13, 20 Μαρτίου, 3, 10, 24 Ἀπριλίου, 15 καὶ 22 Μαΐου 1937. Ἡ δημοσίευσις προσκάλει ἐπιστολὴν τοῦ κ. Β. Σελεπέ («Ἀνδριώτης» ἔτος ΙΑ' ἀριθ. 492 τῆς 13 Φεβρουαρίου 1937) — ἀπάντησιν τοῦ κ. Ν. Γιαννιοῦ («Ἀνδριώτης» ἔτος ΙΑ' ἀρ. 493 τῆς 20 Φεβρουαρίου 1937) καὶ ἀνταπάντησιν τοῦ κ. Β. Σελεπέ (ἔτος ΙΑ' ἀριθ. 494 τῆς 27 Φεβρουαρίου 1937).

— «**Συλλογαὶ ἠθικῶν τοῦ σοφοῦ Θεοφίλου Καΐρη**» ἐκ σημειώσεων τοῦ μαθητοῦ του Θεοδώρου Καΐρη. Ἐδημοσιεύθησαν ὑπὸ τοῦ κ. Ἀνδρέα Σακαλῆ ἐν «Ἑλληνικῇ Δημιουργίᾳ», ἔτος ΣΤ' τόμος Πος, τεύχος 129 τῆς 15 Ἰουνίου 1953, σελ. 729.

Ἐν χειρογράφοις ἐπίσης διασώζονται :

— **Μαθήματα φιλολογικὰ καὶ φιλοσοφικὰ ἐκ σημειώσεων τοῦ μαθητοῦ τοῦ Θ. Καΐρη, Κωνσταντίνου Ξένου.** Τὸ χειρόγραφον εἶναι κολοβὸν καὶ εὐρέθη ἐν Καστελλορίζῳ, ὅπου ὁ Ξένος διητέλεσε κατὰ τὸ 1840 διδάσκαλος. Ἐδωρήθη δὲ ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως Διαμαντάρου εἰς τὴν Ἐθνικὴν Βιβλιοθήκην.

— **Θεοσέβεια** — Ἐκ σημειώσεων μαθητοῦ τοῦ Καΐρη. — Ἐν Ἀνδρῶ τῆ... 1839 — εὐρέθη εἰς τὸ ἀρχαῖον τοῦ Σπυρίδωνος Παυλίδου, ζαχαροπλάστου καὶ ἐδωρήθη ὑπὸ τοῦ Μιλτιάδου Δάλλα εἰς τὴν Ἐθνικὴν Βιβλιοθήκην.

— **Θεοσέβεια (χειρόγραφος)** ἐδωρήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ἀριστιδίου Πιάγκου εἰς τὰ Γενικά Ἀρχεῖα τοῦ Κράτους.

Εἰς τὸ διατηρούμενον ὑπὸ τοῦ κ. Δημητρίου Καΐρη, ἐγγόνου τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Θεοφίλου Καΐρη ἀρχαῖον του ἀσφαλῶς θὰ ὑπάρχουν καὶ ἄλλα ἀνέκδοτα χειρόγραφα τοῦ μεγάλου τῆς Ἀνδρου ἀνδρός. Μεγαλειτέραν ἰδίως σημασίαν θὰ ἔχουν αἱ ἀνέκδοτοι ἐπιστολαὶ του, αἱ ὁποῖαι κατὰ τὸ πλεῖστον ἀναφερόμεναι εἰς τὴν πολιτικὴν ἰδίως δρᾶσιν τοῦ Θεοφίλου Καΐρη κατὰ τὴν περίοδον τοῦ ἀγῶνος τῆς ἀνεξαρτησίας θὰ περιλαμβάνουν πληροφορίας ἐξηκριθωμένας περὶ αὐτοῦ.

Ἐπὶ τῆ βάσει τῶν δημοσιευθέντων ἔργων τοῦ Θεοφίλου Καΐρη, ἐξεδόθησαν :

— **Θ. Καΐρη Φιλοσοφικὰ καὶ φιλολογικὰ** — ἐκδίδοντος Β. Π. Σεκοπούλου — Ἐν Πάτραις, Βιβλιопωλεῖον ὁ «Κάδμος» 1875, σχ. 8ον, σελ. 199.

— **Θ. Καΐρη Φιλοσοφικὰ** — Ἐκδοσις Β' — Ἐν Ἀθήναις, Ἐκδοτικὸς Οἶκος Γεωργίου Δ. Φέξη 1910 — σχ. 8ον, σελ. 139 (ἐν σειρᾷ Φιλολογικῆς καὶ Κοινωνιολογικῆς Βιβλιοθήκης Γ. Δ. Φέξη).

Β'. ΕΥΑΝΘΙΑΣ Ν. ΚΑΪΡΗ

— **Ἐπιστολὴ πρὸς Ἀδαμάντιον Κοραῖν ἀπὸ Κυθωνιῶν τῆς 2 Αὐγούστου 1814** (Ἐν Α'. Ἀπανθίσματι ἐπιστολῶν Ἀδαμαντιοῦ Κοραῖ ἄρ. 10 σελ. 62 καὶ ἐν Περιοδικῷ «Ὀμηρος» τῆς Σμύρνης, ἔτος Β'. (1874), φύλ. 6, σελ. 174-5).

— **Συμβουλαὶ πρὸς τὴν θυγατέρα μου** — Σύγγραμμα Ι. Ν. Βουτλλου, μεταφρασθὲν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ ὑπὸ Εὐανθίας Ν. Καΐρη τῆς ἐξ Ἀνδρου ἀρκ' ἐν Κυθωνίαις 1820 — Ἐν τῷ τυπογραφείῳ τῆς τῶν Κυθωνιῶν Σχολῆς παρὰ Κωνσταντίνου Γόμπρα Κυθωνιέως (μετὰ προλόγου τῆς μεταφραστρίας) σχ. 16ον σελ. Κ + 273 — Ἀντίτυπα τοῦ βιβλίου εὐρίσκονται εἰς τὴν Βιβλιοθήκην τῆς Βουλῆς, τὴν Γεννάδειον Βιβλιοθήκην καὶ τὴν Καΐρειον Βιβλιοθήκην Ἀνδρου (φιολ. 374).

— **Ἐπιστολὴ πρὸς τὸν ἀδελφόν της Θεόφιλον, ἀπὸ τὴν Ἀνδρον τῆς 4 Νοεμβρίου 1822.** Ἐδημοσιεύθη ἐν «Εὐανθία Καΐρη» Δ. Π. Πασχάλη, σ. 10-20.

- **Ἐπιστολὴ Ἑλληνίδων τινῶν πρὸς τὰς Φιλελληνίδας, συντεθεῖσα παρὰ τινος τῶν σπουδαιότερων Ἑλληνίδων — 1825** — Ἐκ τῆς ἐν Ἰδρα Ἑλληνικῆς τυπογραφίας, σχ. 4ον, μικρὸν, σελ. 15 — Ἐν σελίδι 14 φέρεται ὑπογραφή «Α. Ν. ἢ συντάκτις». Ἀκολουθοῦν αἱ ὑπογραφαὶ 31 Ἑλληνίδων — Ἀντίτυπα τῆς ἐπιστολῆς ὑπάρχουν εἰς τὴν Ἐθνικὴν Βιβλιοθήκην (ΕΛΛ - ΠΑΛ - 31) καὶ τὸ Μουσεῖον Μπενάκη (1845) — Ἡ ἐφημερὶς «Φίλος τοῦ Νόμου» τῆς Ἰδρας, εἰς τὰ τυπογραφεῖα τῆς ὁποίας ἐξετυπώθη ἡ ἐπιστολὴ, ἀναγγέλλουσα τὴν προσεχῆ ἐκδοσὶν τῆς γράφει: «Ἐπιθυμεῖ τις ν' ἀναγνώσῃ φρονήματα ἀνδρικά, αἰσθήματα τρυφερά, ιδέας γενναίας, ἐκφρασμένας μὲ τὰς προσιδιᾶζούσας εἰς τὸ γυναικεῖον γένος χάριτας: Ἐὰν ἀναγνώσῃ τὴν ἐπιστολὴν τῶν Ἑλληνίδων εἰς τὰς Φιλελληνίδας τῆς Ἀμερικῆς. Συντεθεῖσα ἀπὸ μίαν τῶν σπουδαιότερων Ἑλληνίδων τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου Πελάγους (τῆς ὁποίας ἀποσιωπῶμεν τὸ ὄνομα διὰ νὰ μὴ προσκρούσωμεν εἰς τὴν μετριοφροσύνην τῆς) καὶ ὑπογεγραμμένη ἀπὸ πολλὰς ἄλλας νέας ἢ ἐπιστολὴ αὕτη μαρτυρεῖ ψυχὴν πατριωτικὴν καὶ πνεῦμα καλλιέργημένον καὶ δξύ· ἐνὶ λόγῳ ἤμπορεῖ τις δικαίως νὰ τὴν ὀνομάσῃ καρπὸν ἐὺ α ν θ ἢ δένδρου ἐὺ α ν θ ε σ τ έ ρ ο υ. — Παραινθίθεται ἐν συνεχείᾳ ἀπόσπασμα τῆς ἐπιστολῆς καὶ προστίθεται: «Ὅσαι Ἑλληνίδες ἐπιθυμοῦν νὰ προσθέσωσι τὰ ὀνόματά των εἰς τὴν ἐπιστολὴν ταύτην, ἧτις κατὰ τὸ παρὸν τυπῶνται, παρακαλοῦνται νὰ στείλωσιν ἀμέσως εἰς τὸν ἐκδότην τοῦ «Φίλου τοῦ Νόμου», ἔγγραφον πληρεξουσιότητα διὰ νὰ ὑπογράψῃ ἀντ' αὐτῶν» (Ἐφημ. «Ὁ Φίλος τοῦ Νόμου» ἀρ. 139 τῆς 31 Ἰουλίου 1825).
- **Νικηράτος** — δράμα εἰς τρεῖς πράξεις ὑπὸ Ἑλληνίδος τινὸς συντεθέν. — Ἐν Ναυπλίῳ ἐκ τῆς τυπογραφίας τῆς Διοικήσεως 1826, σχ. 8ον, σελ. 48 — Τοῦ δράματος προτάσσεται πρόλογος ἀπευθυνόμενος πρὸς τὰς Ἑλληνίδας. ὁ ὁποῖος ἀνεδημοσιεύθη εἰς τὸ «Ἀνδριακὸν Ἡμερολόγιον» τοῦ 1925 σελ. 139-141. Ἀντίτυπα τοῦ δράματος ὑπάρχουν εἰς τὴν Βιβλιοθήκην τῆς Βουλῆς, εἰς τὴν Βιβλιοθήκην τῆς Ἱστορικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς Ἑταιρείας τῆς Ἑλλάδος καὶ εἰς τὸ παρὰ τῷ κ. Δημητρίῳ Θ. Καίρῳ ἀρχεῖον. Ἐνθουσιώδη ἀνάλυσιν τοῦ «Νικηράτου» ἐδημοσίευσεν εἰς τὸν «Φίλον τοῦ Νόμου» (ἀριθ. 266 τῆς 7 Φεβρουαρίου 1827) ὁ Ἀλέξ. Σούτσος, ὁ ὁποῖος ἐν ἐπιλόγῳ ἀποκαλύπτει τὴν ἀνωνυμίαν τῆς συγγραφέως, γράφων: «Ἄν ἡ κυρία Εὐανθία ἠθέλησεν ἀπὸ μετριοφροσύνης ἀνωνύμως νὰ ἐκδώσῃ καὶ ν' ἀποποιηθῇ τὸ καλὸν καὶ ἀξιὸν λόγου δράμα τοῦ «Νικηράτου» ἡμεῖς ὅμως ἀγαπῶντες νὰ ἐνθαρρύνωμεν τὰ προτερήματα καὶ νὰ διεγείρωμεν τὴν εὐγενῆ ἀμιλλαν, τολμῶμεν νὰ τὴν κηρύξωμεν μητέρα τοῦ πονήματος τούτου καὶ νὰ τὴν κατατάξωμεν εἰς τὸν χορὸν τῶν Μουσῶν, ἐπευχόμενοι νὰ φθάσῃ τὰς ἀρετὰς τοῦ ἀδελφοῦ τῆς Καίρη καὶ δι' ἄλλων λαμπρῶν τῆς συγγραμμάτων νὰ στολίσῃ τὸν Ἑλληνικὸν Παρνασσόν». Μετάφρασις τοῦ δράματος εἰς τὴν Ἰταλικὴν ἐδημοσιεύθη τῷ 1841 εἰς τὸ περιοδικὸν Album Ionio ὑπὸ τοῦ Ἰταλοῦ Severiano Fogacci, ἐπανεκδοθεῖσα καὶ εἰς ἴδιον τόμον ἐν Ἀγκῶνι τῷ 1953 (βλέπε Β. Π. Πασχάλη: «Εὐανθία Καίρη» σελ. 29 καὶ «Μία σύγχρονος τοῦ Βύρωνος» — Ποία ἦτο ἡ Εὐανθία Καίρη ἐν ἐφημερίδι «Ἐμπρός» τῆς 2 Ἀπριλίου 1924). Ὁ «Νικηράτος» παρειστάθη τὴν 9ην Ἰανουαρίου 1838 ἐν Σόρῳ. Ἴδου δὲ τί γράφει σχετικῶς σύγχρονος ἐφημερὶς: «Τοῦ Σεβασμίου γηραιοῦ Θ. Καίρη τῆς ἀδελφῆς, τῆς Ἑλληνίδος Εὐανθίας ἡ τραγωδία ὁ Νικηράτος», ἧτοι ἡ κτῶσις τοῦ Μεσολογγίου παρειστάθη τὴν 9ην Ἰανουαρίου. Ἐχειροκροτεῖτο ἀκαταπαύστως τὸ μικρὸν ἑλληνικὸν θέατρον μας, ὁπότε ὁ ἀξιότιμος διευθυντὴς του Χ. Μιχαλόπουλος ὡς Νικηράτος εἰς τὴν Σκηνὴν παρουσιάζετο. Παλαιὰς ἀναμνήσεις, ὁποίας ἡ παράστασις αὕτη μᾶς ἐνθούμιζε! Ἐνθουσιασμοῦ ὁπόσα κατέβρεχον τὰς παρειαίς μας πικρὰ δάκρυα!» Βλέπε ἐφημερὶς «Ἐρμῆς τῶν Κυκλάδων» τῆς Σύρου, ἔτος Α' ἀριθ. 2 τῆς 16 Ἰανουαρίου 1838.
- **Ἐπιστολὴ Ἑλληνίδος πρὸς ἐτέραν**. Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη δημοσιευθεῖσα εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 87 φύλλον τῆς 24 Δεκεμβρίου 1827 τῆς ἐν Ναυπλίῳ ἐκδιδομένης τότε «Γενικῆς Ἐφημερίδος τῆς Ἑλλάδος» καὶ φέρουσα ἀντὶ ὑπογραφῆς τρεῖς ἀστερίσκους, ἀσφαλῶς ὀφείλεται εἰς τὴν γραφεῖδα τῆς Εὐανθίας Καίρη. Ἡ εἰκασία αὕτη δικαιολογεῖται ἀπολύτως ἐκ τοῦ ὅφους ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς ἐπιστολῆς, εἰς τὴν ὁποίαν ἡ γράφουσα ὁμιλεῖ μὲ ἐξαιρετικὴν στοργὴν καὶ συμπάθειαν διὰ τὰ δίκαια τῶν Κυθωνιατομοσχονησιωτῶν, τονίζουσα τὸν κίνδυνον ὃν διέτρεχον ταῦτα.
- **Ἐπιστολὴ ἀπρὸς τὰς φιλελληνίδας τῶν δημοσπόνδων ἐπαρχιῶν τῆς Ἀμερικῆς καὶ εὐεργέτιδας τῆς πασχούσης Ἑλλάδος**. Καὶ ἡ ἐπιστολὴ αὕτη φέρουσα ὑπογραφήν «οἱ εἰς Σύραν παροικοὶ Ἑλληνίδες καὶ πολίτιδες τῶν ἀποτεφρωθεισῶν Κυθωνίων, παραλίῳ πόλεως τῆς ἐλάσσονος Ἀσίας καὶ ἀποτελοῦσα ἀπάντησιν εἰς μηνύματα τῶν Φιλελληνίδων τῆς Ἀμερικῆς, ὀφείλεται ἀσφαλῶς εἰς τὸν κάλαμον τῆς Εὐανθίας Καίρη — Ἐδημοσιεύθη ἐν «Γενικῇ Ἐφημερίδι τῆς Ἑλλάδος» ἔτος Γ', ἀριθ. 64 τῆς 1 Σεπτεμβρίου 1828 σελ. 265.

— Μάρκου Ἀδελφίου ἐγκώμιον, συγγραφὴν μὲν γαλλιστὶ ὑπὸ Θωμᾶ τοῦ ρήτορος καὶ μέλους τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας, μεταφρασθὲν δὲ ὑπὸ τῆς... (Εὐανθίας Ν. Καΐρη)— Ἐν Ἐρμουπόλει ἐκ τῆς τυπογραφίας Κ. Δημάδου καὶ Γ. Ν. Μελισταγοῦς, 1835, σχ. 8ον, σελ. 69.

Ἡ μετάφρασις εἶναι ἀφισρωμένη «εἰς τὴν ἱερὰν χόνιν τοῦ ἀοιδίμου Ἀ. Κοραῆ εὐγνωμοσύνης ἔνεκα». — Ἀντίτυπα τοῦ ἔργου ὑπάρχουν εἰς τὴν Καίρειον Βιβλιοθήκην Ἄνδρου (φιλοσοφ. 69). Ἐθνικὴν Βιβλιοθήκην (Ε. Φ. 2153), Βιβλιοθήκην Λοβέρδου (Κ 1 Π) καὶ Βιβλιοθήκην Συλλόγου Τριῶν Ἱεραρχῶν Βόλου (Δ. 897).

— Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος περιλαμβάνουσα βιογραφίας ἀρχαίων Ἑλλήνων ἰδίως Ἀθηναίων καὶ Σπαρτιατῶν. Ὁ Δ. Π. Πασχάλης βεβαίως ὅτι εἶχεν ἰδῆ τὸ βιβλίον αὐτὸ πρὸ πολλῶν ἐτῶν εἰς τὴν Καίρειον Βιβλιοθήκην Ἄνδρου. Ἡμεῖς οὐδαμῶς ἀνεύρομεν αὐτό, οὔτε ἄλλοθεν γίνεται μνεία αὐτοῦ.

— Πανομοιότυπον τῆς ὑπογραφῆς τῆς Εὐανθίας Καΐρη ἐν περιοδικῷ «Ἐστία» ἔτος Ε' τόμος 9ος ἀριθ. 233 τῆς 15 Ἰουνίου 1880.

Ι. Π. ΖΩΓΡΑΦΟΣ

Ἡ ΑΠΟΦΑΣΙΣ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Τὸ δικαστήριον τοῦ Ἀρείου Πάγου κτλ.

Σκεφθὲν κατὰ τὸν νόμον.

Ἐπειδὴ τοὺς λόγους τοῦ ἀναιρετηρίου παρήτησαν οἱ ἀναιρεσεῖοντες ἐπομένως δὲν γίνεται λόγος περὶ αὐτῶν, κατὰ δὲ τῶν ὑπ' ἀριθ. 179 καὶ 180 ἀποφάσεων οὐδεὶς λόγος ἀναιρέσεως προτείνεται.

Ἐπειδὴ ὁμοῦς ἡ ἀποδιδόμενη εἰς τοὺς ἀναιρεσεῖοντας πράξις, ὅπως παραδέχεται αὐτὴν τὸ πλημμελειοδικεῖον ἐν τῇ πρώτῃ αἰτιολογίᾳ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως αὐτοῦ ὑπ' ἀριθ. 181, δὲν περιέχει ὅλα τὰ στοιχεῖα τῶν ἀρθρ. 212, 214 καὶ 222 τοῦ ποινικοῦ νόμου, τὰ ὁποῖα ὡς πρὸς τοῦτο ἐφηρμόσθησαν· διότι πρὸ πάντων δὲν ἀναφέρει τὸ δικαστήριον οὐδὲ παραδέχεται ὡς ἐκ τῆς ἀνακρίσεως προκύψαντας τοὺς τύπους καὶ θεσμούς, ὑφ' οἷς ἡ τῶν ἀναιρεσεῖόντων ἔγνωσις κατηρτίσθη· ἐνῶς τὸ περιστατικὸν τοῦτο εἶναι ἀναγκαῖον στοιχεῖον τῆς ὑπὸ τῶν ἀρθρ. 212 καὶ 222 τοῦ ποινικοῦ νόμου κολαζομένης πράξεως, ἐπομένως κακῶς ἐφήρμοσε τὸ εἰρημένον δικαστήριον τὰ ἄρθρα ταῦτα, χαρακτηρίσαν ἐσφαλμένως ἐν τῇ ὀγδῶ αἰτιολογίᾳ τῆς ἀποφάσεως τοῦ τὴν πράξιν ὡς εἰς αὐτὰ ὑ-

παγομένην, ἐνῶ παραδεχθὲν ὅτι ἡ πράξις τῶν ἀναιρεσεῖόντων δὲν περιέχει πάντας τοὺς ὄρους τῶν μνησθέντων ἀρθρῶν, ὄφειλε νὰ ἀθώωσῃ αὐτούς, ὅθεν κατὰ τοῦτο εἶναι ἀναιρετέα ἡ ἀπόφασις.

Διὰ τὰ ὅτι

Ἄναιρεῖ τὴν ὑπ' ἀριθ. 181 ἀπόφασιν τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου, καθόσον ἐκήρυξεν ἐνόχους τοὺς ἀναιρεσεῖοντας διὰ παράβασιν τῶν ἀρθρ. 212, 214 καὶ 222 τοῦ ποινικοῦ νόμου, καὶ κηρύττει αὐτούς κατὰ τοῦτο ἀθώους.

Διατάσσει τὴν ἀπόδοσιν τοῦ καταβληθέντος παραβόλου, προσέτι δὲ νὰ γραφῇ ἡ παρούσα ἀπόφασις εἰς τὸ περιθώριον τοῦ πρωτοτύπου τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως καὶ νὰ δημοσιευθῇ διὰ τοῦ τύπου δαπάνῃ τοῦ Δημοσίου, εἰς βάρος τοῦ ὁποῖου ἐπιβάλλει καὶ τὰ νόμιμα τέλη τῆς σημάσεως καὶ τὰ ἔξοδα τῆς δίκης.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐδημοσιεύθη ἐν Ἀθήναις τὴν 26 Ἰανουαρίου 1853.

